

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

66: ÅRGANG

24. JUNI 1954

A V I N N H O L D E T : NR.
P A V E N - K A T O L S K P R A K S I S . S A K R A M E N T E N E - H V O R
K A T O L S K E R B E L G I A ? - E N N O R S K S L E K T S B O K M E D
N O R S K H E L G E N B I O G R A F I - N K K F ' s L A N D S M Ø T E I B E R G E N
- U N D E R E T S D A G - N O T I S E R - N Y T T F R A U T L A N D E T
N E S T E N U M M E R K O M M E R 8 . J U L I 1 9 5 4

24
25

VÅRE KIRKER Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61.
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87.)
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Kl. 19: Aftenmesse.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 9.30: Stille messe m. fransk preken.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 38 02 87.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Ullernchaussen 52, Smedstad (Montebello).
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8.15: Høymesse.

ARENDAL:

St. Fransiskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:

St. Magnus kapell, Halvdansgt.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

STABEKK:

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1.
Soknepresten, tlf. 12 238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 27. JUNI: 3. søndag etter Pinse. I. Pet. 5, 6—11. Ep. Luk. 15, 1—10. *Mandag:* Vigil til Peter- og Paulfesten; Ireneus, bisk., mart. *Tirsdag:* Apostlene Peter og Paul. (Foreskrevet bønn i anl. av årsdagen for Hans Høyærv. biskopens overføring til bispesetet Oslo.) *Onsdag:* Apostelen Pauls minnefest. *Torsdag:* Jesu dyrebare blod. *Fredag:* Marias gjesting. *Lørdag:* Leo II, pave, bekj.

SØNDAG 4. JULI: *Feiring av Peter- og Paulfesten.* Ep. Ap. gj. 2, 1—11. Ev. Matt. 16, 13—19. *Mandag:* Antonius Maria Zacharias, bekj. *Tirsdag:* Oktavdagen for Peter- og Paulfesten. *Onsdag:* Kyrill og Methodius, biskoper, bekj. *Torsdag:* Elisabeth, dronning, enke. *Fredag:* Ferialdag. *Lørdag:* De syv mindrebødre, enkene Rufina og Secunda, martyrer.

SØNDAG 11. JULI: 5. søndag etter Pinse. Ep. I. Pet. 3, 8—15. Ev. Matt. 5, 20—24.

Pro Sacerdotibus: Errata corrigere in «Varianda in Calendario», Additamenti, pag. 6: 4. Julii — Solemnitas SS. App. Petri et Pauli. Com. Dom. et Ev. ult. de Dom.

ST. OLAV

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersv. 5, Oslo. Telefon 42 37 43. Kl. 9—16. Mandag, lørdag: Kl. 9—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet + porto kr. 2.40. Girokonto nr. 15986.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen onsdag aften uken før utgivelsesdatoen (angitt på 1. omslagsside).

I VÅR FRUE KIRKE I PORSGRUNN

(eneste Maria-kirke i det sydlige Norge)

er gudstjenestene i sommermånedene følgende:

Søndager kl. 7.45: Stille messe.

Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Hverdager:

Mandag og fredag kl. 7.45, onsdag kl. 9.30:

Stille messe.

HUSK kontingenten!

N.K.K.F.s
Utdannelsesfond for
katolsk ungdom

Søknader med anbefalinger fra vedk. sokneprest må være innsendt innen 15. august 1954 til styrets formann, fru Ingrid Straith Solberg, Prinsessealléen 2, Skøyen, Oslo.

HUSK KONTINGENTEN TIL N.K.K.F.

Et virkelig kvalitetsprodukt

FYRINGSOLJE
brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke. } Oslo
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke }
Moderhuset } Bergen
Florida Sykehus }
Øyenklinikken }
St. Josephs Hospital, Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

Paven

I en tidligere lederartikkel¹ kom vi inn på den åknende interesse for Den katolske kirkes svar på spørsmål som brenner i tiden, og for dens sterke innslag i kulturdebatten her hjemme. For dette har den mottatt mange komplementar, — la oss håpe fortjent. Vi pekte imidlertid i samme forbindelse på den fare som kan ligge i et slikt pust av medvind dersom vi ikke samtidig er på vakt mot det vi kalte «religiøst koketteri», f. eks. ved en salongkristendoms ofte lette omgang med de kristne emner eller ved å feste oss for meget med det som gjør seg godt i verdens øyne, skaper prestisje og god posisjon. Det er nå en gang sjeler Kristus kom til verden for, og for dem satte han også inn sin Kirke. Det liv han kom for å gi oss i overflod hadde adresse til våre sjeler først og fremst. En annen ting er det at sjelens delaktighet i hans liv, samfunnet med Gud, naturlig kaster lys og glede og storhet også over det jordiske liv, som er gitt oss i gave, den største gave vi kjenner. Men nettopp derfor blir vårt ansvar overfor omverdenen så meget større.

Følgelig må vi også regne med en forargelsens reaksjon, og den kan slå mot både Kirken og dens menn og hver enkelt av oss på de mest utenkelige måter — eller som det ble sagt, «alle former av den slått sammen utgjør et kor som må sies å være både tallrikt og blandet».

Et av forargelsens tegn som belastes oss mest er uten tvil vår standhaftighet i troen på at Kristus har etterlatt seg en Kirke *her på jorden* som et synlig samfunn ordnet hen på det evige og det usynlige *hisset*, og det med en pave i spissen som Kristi stedfortreder i den apostoliske mening av ordet: å være en *Servus servorum Dei* — Guds tjeneres tjener.

Det faller oss inn å trekke denne forargelsen frem nå like før Kirken feirer den årlige minnefest for apostelhøvdingene Peter og Paul — 29. juni. Da skal vi igjen høre kirkebønnen lest: «Gud, du som har helliget denne dag ved dine apostler Peter og Pauls martyrdød: Gi din Kirke i alle ting å følge deres lære som den først mottok troen ved.» Og vi vil møte igjen de klare og ugjendrivelige ordene fra Kristus i evangeliet for dagen: «Jeg sier deg: du er Peter (d.e. klippen) og på denne klippe vil jeg bygge

min Kirke, og helvedets porter skal ikke vinne over den. Og jeg vil gi deg himmelrikets nøkler, og hva du så binder på jorden, det skal være bundet i himlene, og hva du så løser på jorden, det skal være løst i himlene.» (Matt. 16.)

Skriften er klar, tradisjonen er klar — hvorfor da all forargelsen? En utvelgelse og en ordre fra Kristus selv og et løfte om bistand som har holdt så trofast at det bare kan forklares gjennom guddommelig utspring!

Fra hvem kommer så forargelsen til uttrykk?

Fra to hold, hvorav det ene er det minst begriplige. Det er fra de såkalte bibeltroe, de som forlater seg på en autoritet, nemlig Skriftens, som jo kunnegjør Kristi klare vilje om et lære- og hyrdeembete — en institusjonsmessig enhet som man kan takke både for Det nye testaments tilblivelse, samling og bevaring for etterslekten. De kan ikke tenke seg et møte i Herrens navn uten at Skriften legges ut for de forsamlede, men de kjenner i uberørt tro ikke annen autoritet for fortolkningen enn Den hellige ånds ledelse. De tenker ikke på at både giver og lytter gjør seg selv til paver som i forholdet til den sannhetsnorm de godtar, langt overstiger den selvtilit noen Romerkirkens pave noengang har villet drømme om å kunne operere med! — Vi må si det som det er: Vi begriper dem ikke. Problemet kan kanskje forenkles til et spørsmål om trening i logisk tenkning. Men da må remediet være innføring av logikk som støtte-fag i den alminnelige religionsundervisning i folkeskolen. Et senere stadium synes for sent. Alt vi da kan regne med er at de ber for oss. Så meget forstår vi og takker vi for.

Det annet hold er mer komplisert i sin sammensetning.

Vi har dem som er tilfreds med den tro de er vokst opp i og i den finner hjelp og trøst, men ikke gjør seg noe alvorlig spørsmål om den autoritative ordning av de religiøse saker og ting. De er glade til for å ha et kontor de kan henvende seg til når de på sin vandring fra vuggen til graven har en kirke behov, og at noe så fint som et departement ordner og overvåker deres kirkelige mellomværender, ja endog går god for avgjørelser av kinkige stridsspørsmål i læren om deres frelse eller fortapelse. De er en slags «kirkelige demokrater» i den forstand at

¹ «I medvindens fare», nr. 11/12 d. å.

Katolsk praksis

Hva med kirkegang og sakramenter?

Af sognepræst Kjeld Gertz-Hansen, København

Foredrag holdt i St. Ansgars kirke 16. febr. 1954.

I.

de for så vidt godt kunne tenke seg pave. Men han måtte være norsk, være valgt av folket på et eller annet vis, ha sitt sete i Norge, og som sine «apostoliske konstitusjoner» ha det eidsvoldske augustana og Den norske folkerett (helst ikke før 1814) å holde seg til. Denne deres paves ortodoksi i utlegningen og utformningen av tro- og sedelæren måtte på dette grunnlag gi plass for både Dagbladet og Vårt Land, både Evang og Hallesby, både Diskusjonsklubben av 1947 og Ordo Crucis av 1954, både frimurere og trubadurer. En romslig pave i en romslig norsk kirke — høyt under taket! Det er bare det at en slik pave ikke lar seg fremstille i entall — de hevder jo hver sin, alle sammen. Og de har dem da også: ovenpå, ved siden og om hverandre i et i sannhet kirkelig demokrati.

Men en pave med et lære- og hyrdeembete på Åpenbarings grunn (Kristi mandat til Peter og hans etterfølgere) med de dermed forbundne absolutter av guddommelig viljesorden og ikke av menneskelig tilpasningsordning — nei det står for de mange ennå som en forargelse på linje med blasfemi.

Og likevel: Mon de ikke på bunnen av sitt hjerte ønsket å kunne ha den apostoliske øvrighet som den trygge skanse å støtte seg på og få veiledning fra: den universelle kirkes synlige og åndelige nærvær midt mellom alt dette provinsielle?

Så har vi den store skare av mennesker som aldri kanskje har anstrengt seg noe større for å tro noe i det hele tatt eller å ta vare på eller holde på en tro de engang har møtt. Det kan være intellektuelle så vel som de mer neveste, besteborgere så vel som mannen i gata. Kort sagt, de mange som vi med kristenavnet har så lett for å se på som noen Vår Herres glade løsgjengere, lite lystne på å engasjere seg. De har stort sett det til felles i sitt forhold (eller manglende forhold) til katolsk lære og disiplin, at de gjerne tilstår oss og vår Kirke en rommelig kreditt, både i ting som er av denne verden (som de kjenner gjennomgående godt) og på det som er av den annen. De gir oss kreditt både i vår handel og vår vandel — for paven er solvent i begge riker! Den form for forargelse de finner å kunne ta, er likevel den de deler med så mange andre ignoranter: at syndsforlatelse er en vare underlagt det pavelige prisdirektorat, at paven er en søkkrik mann med gulltelefon og forgyllt bilpark og at dette og alt det som museene hans gjemmer kunne selges til inntekt for trengende (som Kristus sa at hans følgesmenn alltid ville ha omkring seg). Men når de hører at museene gjennom århundrene bringer tusenfoldig mer inn til kirkelig arbeid i neste-kjærlighetens tjeneste enn et engangssalg kunne innbringe for en forbigående nødhjelp, så er de tilfreds med svaret og roper sitt stille Viva il Papa!

Dette som her er skrevet skulle ikke være et forsøk på noen dyptgående analyse av det som danner myten her hjemme om alt det paven i Rom *ikke* er eller noen gang har villet være: en halvgud, gjenstand for menneskelig dyrkelse, eller en usurpator i åndelig makt og brynde. Da ville vi ha rammet urettferdig og ukjærlig. Det vi har villet våge å streife på denne måten er bare ment som en påminnelse for oss som står innenfor den Kirke Kristus en gang grunnla på Peter, den første pave. En på-

For mennesker, der overhovedet tror på en personlig Gud, er det det almindeligste, at de op gennem årene holder fast ved deres aftnebøn. Man får dog indtrykket af, at det herhjemme desværre er stadig færre og færre, der tror på en personlig Gud, endsige en Gud, der har åbenbaret sig, og stadig flere, der synes, at kontakten med den Gud, de hørte om som børn og vel også troede på, glipper. Og det skal gå meget hårdt til — det skal altså knibe — for at man prøver på at finde tilbage til sit Fadervor. Dette er i virkeligheden slet ikke så mærkeligt, for bøn og gudsliv i det hele taget kan vi mennesker ikke klare *alene* på tilfredsstillende måde, og det har heller aldrig været Vorherres mening, at vi religiøst set skal sejle vor egen sø. Den katolske kirke lærer os, hvad Gud har tænkt sig om vort forhold til ham, og som allerførste forudsætning for et kristent gudsforhold kan vi læse de ord, som sankt Johannes skrev i sit første brev: «Det som var fra begyndelsen, det vi har hørt, det vi har set med vore øjne, det vi har følt med vore hænder, nemlig om livets ord — hvad vi altså har set og hørt, forkynnder vi jer, for at I også

minnelse om at vi ikke skal være så utidig bekymret om den forargelsen som troen på Petri primat kan utløse i våre omgivelser. Den bør bli tatt for det den er og ikke mer. Men vi selv bør takke Kirkens Herre og Grunnlegger for at han ikke tok all sin guddommelige synlighet med seg inn i himmelens usynlighet, men reiste sin Kirke på jorden synlig i dens menneskelige og materielle utilstrekkelighet og skrøpeligheit, — ja til sine tider så synlig utilstrekkelig at dens fortsatte beståen, virke og misjon bare kan forståes nettopp ut fra *den guddommelige bistand* til hans tjeneres tjenere på Petri stol — og fra dem og til dem gjennom det sjelenes samfunn som har sitt hode i Jesus Kristus. Når derfor noen kunne svikte, eller kunne synes å komme til kort i mangt og meget, så har det aldri kunnet skyldes sviktende guddommeligheit i selve institusjonen som uttrykk for Kristi vilje og Kristi løfte. Det er da selve materialet som har sviktet, og i det materialet har alle troende del. Det er du og jeg som med den samme Helligånds bistand ved vår tro i handel og vandel kan overbevise verden om at den vi hører og lyder og ærer som vår øverste hyrde på jorden, han hører, lyder og ærer vi for det han er Kristi navn. Og like meget som *vi* kan trenge den ledelsen som her går ut til alle folkeslag, like meget, ja uendelig mer, trenger *han* vår forbønn, kjærlighet og hengenhet, som skal samle all ledelsen i sine blott menneskelige hender.

IHK.

skal have samfund med os, men vort samfund er med Faderen og med hans søn Jesus Kristus.» (I, 1.)

Se det, den hellige Johannese dér hentyder til, er nemlig dette, at Guds søn, Jesus Kristus blev menneske, og blev menneske så fuldt og helt, at Johannes bagefter kan skrive til de kristne: Det vi har rørt ved. Og igennem denne hans synlige tilsynkomst har vi hørt om Gud, om den ubegribelige, rent ufattelige og rent åndelige Gud. Altså har Vorherre taget hensyn til vor menneskelige natur, således som han selv har skabt den, og dette går selvfølgelig også igen i det rent praktiske, religiøse liv.

PERSONLIG BØN

Hvad vi tidligere sagde om Kirken og dens af Gud givne autoritet, det kan vi også sige om den *praksis*, som Kirken tilbyder sine børn. For vor viden om Gud, selve åbenbaringens indhold om Treenigheden, Kristi Guddom, Forløsningen o.s.v. må jo ikke gå hen og blive sætninger, noget i retning af matematiske regler man kan, og så ikke mere. Kirken lærer derfor, således som Kristus lærte i Evangeliet, og dér begynder vi med de berømte ord, som de fleste vist kender, at skal man bede til Faderen, skal man gå ind i sit lønkammer og lukke sin dør. På mange måder opdrager Kirken os til *personlig bøn*, uden at man derfor behøver at gå i kloster. Kirken lærer os at bede på mange forskellige måder, og den tager os ind i sit hjem, der er vor sognekirke. Når vi f. eks. en aften som iaften kigger lidt rundt og ser på de 14 korsvejsstationer fra Jesu domfældelse til gravlæggelsen, så er meningen jo netop den at lære folk at betragte over Jesu lidelse eller gå med deres børn i hånden fra billede til billede og fortælle det til dem. Kirken giver os rosenkransen i hånden — den, som man skal have forklaret for at forstå. Kirken opfordrer os til valfarter og såkaldte retræter, hvor man trækker sig tilbage for i ro at overveje tros sandheder, sådan at man, når man går hjem og lukker sin dør for at bede til den himmelske Fader, virkelig har noget at sige ham. Når vi i vore hjem har krucifixer, billeder af Maria med barnet, julekrybber o.s.v., så er det jo kun en miniaturgengivelse af, hvad man ser i kirken, og derfor er det jo meget almindeligt i katolske hjem, at man beder sammen foran krucifix og billede, så at kirkeåret flyttes ind i hjemmet. Hele *Kirkens liturgi* hjælper jo dertil. Vi nærmer os påske; før den er den strenge fastetid, men vi er allerede begyndt så småt¹⁾: Altrets forside er dækket af violet stof, og om nogle uger forsvinder blomsterne, og orglet tier. Det taler også til os alle, når vi palmesøndag bærer stedsegrønne grene i procession for at genopleve Jesu indtog i Jerusalem. Tænk også på alt, hvad der foregår i den Stille Uge, påskenat og hele påskeugen: Hvordan Kristi lidelse, død og opstandelse udmales for vort blik.

Husk også på, hvad Jesus sagde: «Hvor to og tre er forsamlet i mit navn, er jeg midt iblandt jer.» Men hvordan skal to eller tre være forsamlet i hans navn uden at vide, hvordan man gør!

Men så må vi spørge: Hvad med den egentlige *kirkegang* og *sakramenter* — dåb, nadver, syndsforladelse, confirmation. Man hører indtil kedsommelighed gentaget: Men det har Gud da ikke brug for, hvad skal han med de «ydre ceremonier»?

SAKRAMENTER — DÅB

Sakramenter er Guds gave til os; det er Gud, der siger: Hvis I vil have fat i mig, hvis I vil være sikre på, hvordan I skal gøre, så skal I gøre sådan og sådan! Og når man undertiden i aviser har kaldt det magi, så må man bemærke, at sakramenter er lige det modsatte af magi. Ved magi tvinger man nemlig Guddommen til at yde det, man vil have; ved sakramenter er det derimod Gud, der lærer os, hvilke regler vi skal rette os efter, hvis vi vil være sikre på at opnå det, han har lovet at give os. Sakramenter som dåb, nadver, confirmation, er Vorherres garanti til os: Således skal I gøre det! — og så må vi jo være dumme, hvis vi ikke gør det, Vorherre siger. Når nu Vorherre vil give os sine rige gaver og på en sådan måde, at vi er sikre på at få dem, så bør vi gå hen et sted, hvor han selv angiver, at «kontakten» sidder. Vorherre har bestemt «kontakten», han har, om jeg så må sige, bestemt, hvad den er lavet af (jeg tænker her på, at til nogle sakramenter må en biskop træde til, til andre en præst), bare vi bruger den rigtige. Det er ikke «kontakten», der producerer nåden — den kommer fra Gud — men vi skal bruge den rigtige «kontakt» for at få den nåde, vi gerne vil have.

Alle tings begyndelse for en kristen er *dåben*. Selvfølgelig ved en katolik og enhver ikke-katolsk kristen, der har nogen religiøs følelse i behold, at dåben er den font, hvoraf gudslivet vælder. Derfor er døbefonten også i en katolsk kirke en virkelig font; det er ikke en bakke, hvorpå man opsamler det vand, der er brugt; det er ikke blevet til en attrap med et låg over, således som man ser det i så mange af vore gamle, katolske landsbykirker. Og døbefonten står ved indgangen til vore kirker, fordi vi understreger, at før dåben er selv det yndigste barn endnu ikke et «Guds barn» og kan derfor ikke gå op til altret. Her er øjeblikket til at sige, at den katolske kirke udtrykkeligt lærer, at Gud kan give sin nåde uden sakramenter — hvordan Gud vil gøre et lille nyfødt barn evigt lykkeligt uden dåb, det ved vi ikke, men han kan det alligevel. Men dåben er altså bare det normale, og derfor sørger vi for at få vore børn døbt, og det er virkelig karakteristisk at stå over for dåbsattester fra et katolsk land, hvor man stadig bruger at døbe dagen efter barnets fødsel eller som i Italien på ottendedagen til minde om Herrens omskærelse. Vi døber børnene så tidligt, ikke blot fordi det er en from skik, hvorved de indføres i Kirken eller bare får et navn, men i erkendelsen af, at uendelig store gaver giver Gud os i dåben, tre evner: Tro, håb og kærlighed. Tre evner, der gør, at mennesket fra det øjeblik af ser tingene med Guds blik, i al fald har muligheden derfor; vi får visheden for, at syndsforladelse kan opnås, og at evighedslivet vinker forude, og endelig har muligheden for at elske Gud ud over alle grænser og i al fald mere end noget andet. Og er dette sandt — og det er det, vi lærer vore troende — er det ikke så svært, at de skynder sig med at få deres børn døbt. Men netop fordi Kirken lærer os, at dåben nedlægger så store værdier i barnet og hæver det op til barneret hos Gud, må der også stilles krav. Den katolske kirke forlanger, at der er garanti for, at barnet bliver kristent opdraget. I denne religiøse opdragelse er det ikke alene skolen og sognet, der skal tage hånd i hanke med det. Jeg har jo allerede sagt det før: Det er i hjemmet så meget foregår.

1) Septuagesima.

Men læg så mærke til, hvordan disse katolske børn netop på grund af det kristne hjem, det katolske hjem, og netop fordi kirkerummet her er deres åndelige hjem, og fordi de har lært at bede i hjemmet og følge kirkeårets fester, bevæger sig ganske naturligt i kirken; og de sidder gennemgående forbavsede stille. Det er ligesom det hellige breder sig ud til dem, og på et meget tidlig tidspunkt taler de med om, hvad der sker i kirken, og forlanger at komme til den hellige nadver. De lærer at bruge vievand, når de går ind i kirken, de er med til at lægge en blomst ved altret, at sætte et lys op for et billede, i det hele taget at ytre sig. At de så i deres iver for at knæle pænt, vender ryggen til altret i det højtidelige øjeblik, spiller ingen rolle. Barnet har allerede kirkekultur, og det kan ikke sådan «regne af». Når vi hele vort liv igennem beder til Gud i Himlen, indleder vi med ordene «Fader vor, du som er i Himlen». Hvorfra har vi det? Fra vor dåb! Og hvor ofte lærer vi ikke vore børn «den gode mening» at opofre deres små fortjenester: Deres sorger og glæder, en bøn for far og mor eller en syg tante — at gøre det til noget helligt at leve.

KONFIRMATION

Dette gudsliv, der bliver meddelt ved dåben, trænger til styrkelse i de år, hvor kampen skal stå mellem tro og vantro. Der har Vorherre givet sin kirke et sakramente, *konfirmationen*, og jeg vil bede Dem se ganske bort fra de forestillinger, De har om begrebet konfirmation, der jo i regelen opfattes som en fornyelse af dåbspagten. Alene det, at katolske børn konfirmeres, når de er 6—7—8 år gamle, siger os, at det her ikke drejer sig om «konfirmation» i gængs betydning. Da Vorherre lovede sine apostle Helligånden til styrke og vejledning, indfriede han sit løfte pinedag, hvor Helligånden blev meddelt alle de 120 forsamlede og manifesterede sin tilstedeværelse ved stormens susen og de neddalende ildtunger. Nu kunne man jo ikke med rimelighed forlange, at gentage hvad han gjorde pinedag, men ligesom det gik med så mange andre nådegaver, han direkte havde meddelt apostlene, må han have pålagt dem å give Helligåndsnåden videre i sakramental form. Ser vi efter i Apostlenes Gerninger, ser vi da også, hvordan Helligåndens kraft og oplysning blev meddelt ved apostlenes håndspåleggelse. I Apostlenes Gerninger (8, 14—17) ser vi f. eks. apostlene Peter og Johannes tage til byen Samaria for at meddele Helligånden ved håndspåleggelse efter at diakonen Filip har døbt de nyomvendte, men ikke har haft fuldmagt til mere. Det er tydeligt, hvordan apostlene med påfaldende sikkerhed foretager håndspåleggelsen og beder, og hvordan Helligånden derved meddeles som den selvfølgeligste ting. Og således sker det den dag i dag i den katolske kirke. I alle bispedømmer den ganske verden over er biskopperne på en bestemt tid af året på rejse. De går ind i enhver sognekirke, og hvert eneste barn bliver stillet over for biskoppen, der lægger hånden på barnets hoved og salver det til styrkelse. Der bliver således et personligt forhold mellem et katolsk barn og dets biskop. Også dette sakramente virker ned gennem årene. Hvor mange gange har ikke vore unge, der skulle tage en vigtig beslutning i deres liv (forlovelse, gå i kloster osv.), gjort ligesom apostlene (fra Kristi himmelfart til pinsemorgen), nemlig holdt en novene, d.v.s. en 9-dages

Hvor katolsk er Belgia?

1. Talloppgaver vedrørende den religiøse praksis

Intet spørgsmål om religiøs tro er satt opp på folketellingsskjemaene i Belgia. Nesten alle belgiere er døpt katolsk. Det finnes bare en meget liten protestantisk minoritet. Og da Den belgiske stat som hevder prinsippet om full religionsfrihet, yter det samme beløp til alle sjelehyrderes lønn, uansett konfesjon, og alle religiøse minoriteter nyter full religionsfrihet, kan den betydning de religiøse minoriteter har, avleses av tallet på deres sjelehyrder. I 1951 var tallet på de katolske geistlige 6 631 hvorav 87 hørte til det høyere presteskap. Det fantes bare 27 protestantiske pastorer, 9 anglikanske prester og 17 jødiske rabinere. Den anglikanske kirke har en liten gruppe tilhengere i Belgia. Rent praktisk kan man m.a.o. si at Belgia er et katolsk land.

Centre Belge de Sociologie Religieuse ble opprettet i Brussel i 1951. Den første oppgave dette institutt gjennomførte, var å samle talloppgaver fra hele Belgia over messebesøkene om søndagene for å få et grunnlag for bedømmelsen av belgiernes oppfyllelse av sin søndagsplikt. De oppgaver som innkom, ble lagt til grunn for utarbeidelsen av et kart som sammen med forklaringer og kommentarer ble offentliggjort i kvartalstidsskriftet *Lumen Vitæ* som utkommer i Brussel, i nummeret for siste kvartal 1952. Redaktørene tar der sine reserverasjoner med hensyn til tallene som i enkelte tilfelle etter deres oppfatning kan synes vel optimistiske, til tross for at alt ble gjort i samarbeide med de kirkelige myndigheter for å nå frem til så nøyaktige talloppgaver som mulig. Det bilde som fremkom, er betraktelig lysere enn det som lot seg avlese av det kart som kanik *Boulard* lot utarbeide på grunnlag av lignende oppgaver for Frankrikes vedkommende. «Den franske forestilling om virkelige misjonsområder,» bemerket *Eugène Collard* ganske riktig i sin kommentar til det belgiske kart i *Lumen Vitæ*, «passer bare

andagt for at bede Helligånden, takket være den ret de har som konfirmerede kristne, give dem nåde til at se, hvad der er rigtigt, og styrke til at handle derefter. Iøvrigt, når voksne ikke-katolske kristne bliver katolikker, skal de modtage konfirmationens sakramente så snart som muligt efter optagelsen.

Hvorfor er mon Gud Helligånd så glemt blandt mange danske kristne? Gang på gang har jeg stået over for folk, der var alvorlige kristne mennesker, og som blev forbavsede da de hørte om Helligånden — og jeg blev lige så forbavset, da de udtrykte, at de aldrig havde anet, at Gud Helligånd var en guddommelig person, og at man skulle bede til ham. Det er, fordi det af biskoppen forvaltede sakramente er bortfaldet. Grundtvig har ganske vist skrevet meget smukke og dogmatisk vægtige salmer om Gud Helligånd, men dels er det længe siden, og dels har man indtryk af, at det store flertal foretrækker «billigere» ting, som «Kun en dag, et øjeblik ad gangen» og lignende. Men fremfor alt må man huske, at Grundtvig ikke kan erstatte et sakramente.

på noen få lokale områder i Belgia og på deler av kirkesogn i noen få industriområder.»

Om tallet på de belgiere som oppfyller sine religiøse plikter, ligger meget høyt, tjener det likevel til å illustrere hvor langt fra fullkommen selv de «bedre» er. Av dem som er disiplinært forpliktet til å overvære messen om søndagene, det vil si hele den dømte befolkning, unntatt barn under syv år og de som er fritatt på grunn av alder, sykdom, svake- lighet eller yrke, er det bare halvparten som oppfyller dene religiøse plikt. Alle de tall det vises til her, skriver seg fra 1952. Tallet på befolkningen var det år 8 653 653. Av disse gikk 3 658 000 regelmessig til messe om søndagene. Det vil si 42.2 prosent av hele befolkningen og 49.6 prosent av dem som har disiplinær plikt til å gjøre det.

En interessant iakttagelse er at de som oppfyller sin søndagsplikt i meget stor utstrekning stemmer på Det kristelig sosiale parti som er katolsk. Ved valgene i juni 1950 stemte 47.7 prosent av velgerne på dette parti. I Holland sonderer man mellom katolikker og protestanter, i Belgia går skillelinjen mellom katolikker og ikke-troende, en gruppering som også gir seg sine politiske utslag.

Den alminnelige slutning man kan trekke av det bilde kartet gir, er som ventet at flamlenderne tar sin religion betraktelig mer alvorlig enn wallonene. Av de 4 360 864 flamsktalende belgiere oppfyller 2 236 000 sin søndagsplikt, eller 60.2 prosent av dem som har kanonisk plikt til å gjøre det. Men av de 2 969 395 fransktalende belgiere er det bare 1 029 500 eller 40.7 prosent av dem som er kanonisk forpliktet og bare 34.6 prosent av den wallonske befolkning. Det mørkeste bilde gir provinsen Hainaut hvor bare 25.5 prosent av de forpliktete regelmessig overværer søndagsmessen, til tross for at tallet på dem er større enn i den mest katolske provins, som er Limbourg. Noe lysere er bildet i Brabant hvor prosenttallet er 39.9 og i Liège hvor det er 45.5. Men selv i de provinser messebesøket er godt, finnes det områder hvor en viss slapphet gjør seg gjeldende. Hit hører noen av de store by-områder som Brussel hvor bare 34.9 prosent av dem som har kanonisk plikt overværer messen om søndagene, og sentrene for kull, jern og tekstilindustriene. Louvain er som ventet en religiøs by. Her oppfyller to tredjedeler eller 62.8 prosent av de forpliktete sin søndagsplikt.

Det kart som er offentliggjort i *Lumen Vitæ*, viser tre store områder i Belgia med et stort flertall av praktiserende katolikker. For det første Vest-Flandern og en del av Øst-Flandern. I Vest-Flandern oppfyller nærmere tre-fjerdeler eller 72.2 prosent sin søndagsplikt. For det andre Limbourg som ligger i Øst-Belgia. Denne provins er den mest katolske i Belgia. Her oppfyller ikke mindre enn 80 prosent sin søndagsplikt. Det samme er tilfelle i den østlige delen av provinsen Antwerpen og i en del av det flamske Brabant. For det tredje den østre delen av provinsen Namur og nesten hele provinsen Luxembourg som ikke må forveksles med det selvstendige hertugdømme Luxembourg, hvor 75.6 prosent av de forpliktete oppfyller sin søndagsplikt. Det samme er tilfelle i den syd-østlige delen av provinsen Liège. Dette tredje område strekker seg mot nordøst gjennom de tysk-talende kantonen og den nordlige delen

av Herve-distriktet. Hovedspråket her er fransk og viser at det ikke bare er flamlenderne som er særlig religiøse.

Tallet på prester er imponerende. I erkebispedømmet Malines finnes det 3 217 verdensprester med ansvar for befolkningen i 902 kirkesogn. I de fem bispedømmer Bruges, Ghent, Liège, Namur og Tournai er tallet på verdensprester henholdsvis 1 433, 1 296, 1 279 og 1 141. Hertil kommer 5 172 ordensprester. I alt finnes det således i Belgia 15 388 prester. Det vil si to verdensprester på hver ordensprest, og en prest på 240 praktiserende katolikker, hvilket er et meget gunstig forhold. Til sammenligning kan anføres at der i England og Wales kommer en prest på 440 troende.

Tallet på prestene er hentet fra Den pavelige år- bok for 1954, som også opplyser at det i løpet av 12 måneder med avslutning den 30. juni 1953 ble viet 218 nye prester. Hvert bispedømme har ett stort og ett mindre seminar. Det store presteseminalet i Malines teller like mange teologiske studenter som Maynooth som er hovedseminaret for hele Irland.

Hans Høyæververdighet Biskopen

vendte 17. juni tilbake fra Rom etter sitt offisielle besøk ved Den romerske kurie.

Den norske pilegrimsferd til Lourdes,

som har samlet ca. 70 deltagere, reiser søndag 4. juli til København for der å slutte seg til fellesarrangementet med de danske katolikker. Hjemkomsten finner sted 18. juli.

Biskopene Mangers og Suhr følger som kjent med på ferden, som er den største som hittil har gått fra Norden til Lourdes.

St. Sunniva skole, Oslo,

avsluttet skoleåret med eksamensfest den 21. juni. Skolen har i 1953/54 hatt 326 elever, derav 128 katolske, fordelt på 13 klasser. Der har vært parallellklasser for alle trinn, så nær som for 6. klasse. De to avgangsklassenes 37 piker har bestått den avsluttende prøve, og de fleste av dem er blitt opptatt i realskolen, de andre i fram- holdsskolen.

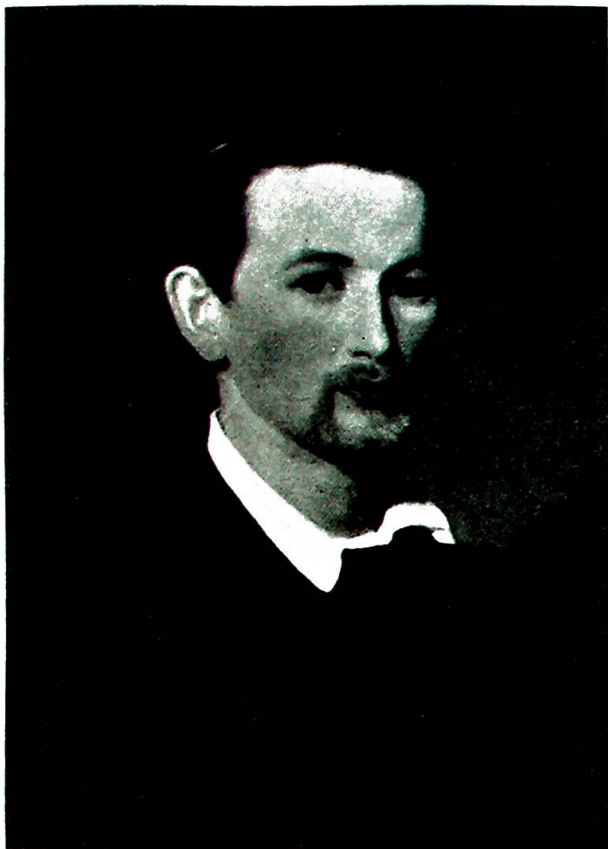
En slektsbok for slekten Schilling er klar til tryk- ning og vil utkomme i løpet av året, under forutset- ning av at det melder seg et tilstrekkelig antall sub- skribenter.

Boken blir rikt illustrert, bl. a. med gjengivelser av Servus Dei, pater Carl Halfdan Schillings for- eldre, besteforeldre og oldeforeldre. Boken vil også bli illustrert med gjengivelser av en rekke av pater Schillings malerier, bl. a. hans selvportrett.

Tross betydelige subsidier fra slekten vil boken måtte koste kr. 100.— pr. eksemplar for subskri- benter. Bestilling på boken sendes

Major og o.r.sakfører F. Schilling, Kirkegt. 15, Oslo.

**HUSK MED BIDRAG OSLO KATOLSKE MENIGHETS-
PLEIERS FERIEKOLONI!**

Carl Halfdan
Schilling: Selv-
portrett.

En norsk slektsbok med

— SLEKTEN S

slekt. Dette siste er oss langt fra likegyldig, tvertimot.

Her skal kort forutskikkes at boken om Schilling-slekten med sin utførlige biografi over C. H. Sch. bl. a. vil omfatte en anetavle knyttet til pateren som går tilbake til hans sekstende tippoldeforeldre. Dessuten kommer med i norsk oversettelse vedtaket som åpner veien for hans saligkåring. Der vil bli gjengitt to barneportretter av ham, et selvportrett som ung maler og to fotografier, ett som ung prestekandidat og ett fra hans senere år, samt et utsnitt av freskomaleriet i St. Dominikus kirke i Oslo. En rekke av hans malerier og et par av hans tegninger vil bli gjengitt, samt en faksimile av et avsnitt fra hans første brev til faren etter ankomsten til barnabiterpatrenes hus i Paris.

*

Vi hitsetter, med utgiverens tillatelse, en del biografiske opplysninger, samt den del av hans biografi som særlig omfatter hans maler-karriere, — avbrutt i 1868 ved hans fylte 33 år¹.

Carl Halfdan («Don Charles-Joseph-Marie») Schilling. Under innholdsnummer XVIII, 31 finner vi i familien Schillings slektshistorie beretningen om rittmestersonnen som via malerakademiet og et håpefullt kunstnerliv endte som Barnabiterpater i Mouscron i Belgia og der levde og døde i helgenry.

Boken om Schilling-slekten foreligger riktignok ikke ennå ferdig fra trykkeriet; men vi har fått anledning til å gå gjennom manuskriptet og korrektur-arkene, og kan på det grunnlag varsle interesserte om at vår «Servus Dei — Guds tjener», pater Halfdan Schilling, vies en bred, ja, en ruvende plass i den rikt illustrerte boken. Det vi fra før vet om ham, har vi bl. a. Sigrid Undset å takke for, som i sin «Norske Helgener» (Aschehoug 1937) intet mindre enn setter Schillings overgang til Moderkirken og hans videre vei og utvikling inn i religionshistorisk sammenheng. Før fru Undsets bok kom, hadde vi hatt pater C. Tolls 30-sidige «En norsk kunstmaler som levde og døde i hellighetsry» (Hammerstads trykkeri, Oslo, 1930), som igjen var et sammendrag på norsk av den større franske Schilling-boken, skrevet av barnabiterpateren S. Declercq. I begge disse siste er det Schillings vei frem til helligheten som er det bærende. Alle tre publikasjoner har bidratt til å styrke og sprede venerasjonen for helgenskikkelsen, og en slik ubrutt og levende venerasjon er et meget viktig moment for saligkåringprosessen, som her kan sies å være i gang i og med at Halfdan Schilling av Kirken ble erklært verdig betegnelsen «Guds tjener» (Servus Dei) 22. nov. 1946.

Slektshistoriske opplysninger har for et helgenkandidatur i og for seg ingen betydning, det skulle være klart. Men det har likevel sin største interesse. Og alle Halfdan Schilling-interesserte vil med glede hilse en publikasjon, der vi også får se hva ætt vår mann er runnet av og i hvilket forhold han kom til å stå i til sin nærmeste

Carl Halfdan Schilling ble født i Rådhusgaten 28 («Borgen») i Christiania 9. juni 1835, døpt der i Slotts- og Garnisonskirken på Akershus 9. juli s. å. † i Barnabiterklosteret Mouscron i Belgia 2. januar 1907, 71 år gammel, begravet der på klosterkirkegården 5. januar s. å. Kisten ble overført til et gravsted i barnabiternes klosterkirke 24. mars 1936.

Ved dåpen hadde han følgende faddere: «Fru Engel Schilling, Overtoldbetjent Johan Fredrik Schillings Hus-tru, Jomfru Hedvig Theiste hos Generalmajor Schilling, Generalmajor Schilling og Cand.theol. Jens Berg.»

Sommeren 1843, da Halfdan var 8 år gammel, ble faren sjef for Stavangerske Eskadron og flyttet med sin familie til sjefsgården Vestre Ihle i Stange. Om høsten ble Halfdan sendt til sin mormor i Christiania, hvor han ble satt i privatskole. Moren var sykkelig og døde av tæring hos sin mor i Christiania i 1845 da hun var 34 år gammel. Halfdan var således bare 10 år gammel da han mistet sin mor.

I skoleårene tilbrakte han skoletiden hos sin mormor i Christiania og feriene hos faren i Stange. Da han var 15 år gammel, ble han konfirmert i Stange kirke 6. oktober 1850.

Vi vet ikke meget om Halfdans barndom, men ifølge slektstradisjonen var han svært lite interessert i boklige sysler, men desto mer interessert i jakt og annet friluftsliv. I Morgenbladet for 17. okt. 1850 finnes følgende notis om den unge jeger: «. . . Den 12te Oktober blev av Ritmester Schillings Søn, Halfdan, skudt to Svaner i eet Skud i et Kjærn i Stange ved Gaarden Ihle paa Hedemarken. De veiede hver 1. Bpd. og 10 Mk.»

Denne flotte jaktprestasjon leverte han 6 dager etter sin konfirmasjonsdag.

Halfdans mormor, fru Lotte Berg, var en meget habil malerinne, og i de barndomsår han tilbrakte hos henne,

¹ Vi gjør oppmerksom på at det som her følger, ikke er ett løpende sitat fra slektsboken, men har enkelte innskudd og tillegg som står for signaturens regning.

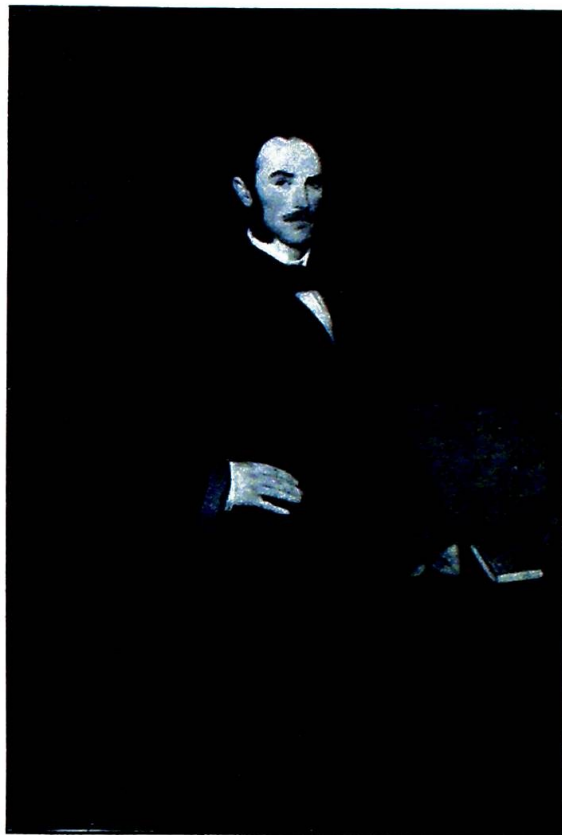
har hun sikkert vekket hans interesse for malerkunsten og gitt ham den første undervisning på dette område. Han synes å ha sluttet skolegangen i 15-års alderen, og da han var 16 år gammel finner vi ham som elev ved Eckersbergs malerskole i Christiania. Her studerte han i et par år, til han i 1853 reiste til Düsseldorf for å fortsette sine studier der. I Düsseldorf var det på den tid et berømt malerakademi, som under Wilhelm Schadows ledelse hadde ca. 300 elever. Halfdan Schilling søkte imidlertid ikke akademiet, men tok privatundervisning hos den fremragende professor van Leutze. På den tid var det over 30 andre skandinaviske kunstnere i Düsseldorf, og de dannet en liten skandinavisk klubb som holdt sine møter om kveldene på kafé Langenberg i Elberfeldtstrasse. Schilling utmerket seg ved sitt alltid gode humør, sitt velpleiede ytre og sin høye vekst, og gikk i Düsseldorf under navnet «Der schöne Norweger».

(Her kommer så inn beretningen om det som førte til hans overgang til Den katolske kirke. Forspillet var som kjent hans holdning under en Kristi Legems-prosesjon i Düsseldorf for i år nøyaktig 100 år siden, noe hans vertsfolk, familien Eitel, tok seg meget nær av. Det endte med hans konversjon 11. november samme år.)

Schilling var ut på sommeren 1855 igjen tilbake i Norge. I Christiania var på den tid den første katolske kirke i Norge siden reformasjonen under bygning. Katolikkene hadde fått lov å utøve sin religion offentlig, og en prest fra Strassbourg, M. Lichtlé, hadde hånd om den lille menighet. Oscar I.s gemalinne, dronning Josephine, var katolikk og støttet arbeidet ved sin deltagelse og ved sin gavmildhet, og i 1856 ble St. Olavs kirke i Christiania innviet.

Halfdan Schilling var på ny blitt elev hos Eckersberg. Hver morgen gikk han til messe i St. Olavs kirke og gikk derfra til Eckersbergs atelier. En av hans kolleger fra

Carl Sch.: Norsk landskap. 1863. — Bergens Billedgalleri nr. 212.

denne tid, O. C. Bærøe, senere sogneprest, har beskrevet ham slik:

«Jeg erindrer den unge Schilling som en høy, smukk mann av sydlandsk, mørk kolorit. Han var taus og lite meddelsom, alvorlig og from. Hans personlighet inngav respekt, og han var meget populær på skolen. Han ble en dyktig og bekjent landskapsmaler.»

I de følgende år oppholdt Schilling seg vesentlig i Düsseldorf, men tilbrakte sommerferiene i Norge. Han malte en hel del i disse år, mens de fleste bilder synes å være gått tapt. Noen av hans malerier og tegninger er gjengitt her i boken. Bare ett av hans bilder har funnet veien til et norsk museum, nemlig hosstående gjengitte landskap, som nå eies av Bergens Billedgalleri. Av portretter fra Halfdan Schillings hånd kjennes kun to, det på s. 188 gjengitte selvportrett og det ovenfor gjengitte store portrett fra 1858 av broren Fritz.

Da Halfdan Schilling i 1859 hadde avsluttet sine studier hos professor von Leutze, grunnnet han samme år et eget atelier i Düsseldorf. Under sine gjentatte Düsseldorf-opphold i disse år, kom han til å vie seg meget det sosiale arbeid.

I årene 1860—62 foretok Halfdan Schilling flere studiereiser omkring i Tyskland, og i 1863 forlot han Düsseldorf for godt og slo seg ned i Christiania.

Broren Fritz Schilling, var i 1860 blitt forstassistent i Tana og giftet seg der høsten 1865. Visstnok etter farens råd reiste Halfdan opp til ham og var der i lengre tid. Her gikk han lange turer, studerte lappenes liv, var en ivrig jeger og malte en rekke bilder. I Alta og i Tromsø var det på den tid små kapeller, og rett som det var, dukket Halfdan Schilling opp snart i Alta, snart i Tromsø for å gå til messe. Det fortelles at han bl. a. måtte gjøre 3—4 dagers skitur for å komme frem til et av disse steder.

9. landsmøte for Norges katolske kvinneforbund i Oslo bispedømme

Bergen 5.—7. juni

På det innledende rådsmøtet, som ble holdt på St. Pauls skole, var foruten styret, de delegerte fra en del av de tilsluttede ledd; flere hadde dessverre ikke hatt anledning til å sende representanter denne gang, såsom Hamar, Kristiansand, Arendal, Porsgrunn. Dessuten var Bergens sogneprest, pastor Gorissen til stede, samt representant for forbundets åndelige veileder, dominikanerpater Lutz. Rådsmøtet behandlet de saker som skulle legges fram på generalforsamlingen neste dag.

Om ettermiddagen møttes deltagerne i St. Pauls kirke, hvor pastor Gorissen holdt pinseaftensandakt med preken. Som kirkeklokkene kimer utover det ganske land og forkynner Den helligånds komme, sa sognepresten, slik skal hver enkelt av oss være som en tonende klokke som fyller alle på vår vei med harmoni og velklang. Får en klokke en brist, blir straks klangen ødelagt; så og med oss mennesker. La oss være fulltonende klokker!

Etter andakten hadde pastor Gorissen innbudt alle tilstedeværende damer til en teaften, hvor nye bekjent-

Den norskfødte pater Stub og to italienske prester, som han hadde som medhjelpere, hadde overtatt arbeidet blant katolikkene i hele det søndenfjeldske Norge. Disse tre tilhørte den såkalte Barnabiterordenen. Dette var ikke en munkeorden i vanlig forstand, men en kongregasjon (sammenslutning) av prester. Ordenen var stiftet i Milano i 1530 og hadde sitt navn etter forsamlingsstedet

Halfdan Schilling synes i disse år å ha gitt opp malingen, og det ble den religiøse tro som etterhånden kom til å fylle hans liv, og til sin families skrekk begynte han også å drive asketiske øvelser. Under en samtale med pater Stub, sannsynligvis i 1867 eller 1868, erklærte Schilling at han ville gå i kloster. Noe motstrebende ga faren sitt samtykke, og som rimelig var, ønsket Schilling å slutte seg til Barnabiterne, den kongregasjon som hadde overtatt arbeidet i Norge. Schilling ville i tilfelle eventuelt kunne komme tilbake til og virke i sitt eget land. Pater Stub anbefalte Schilling på det varmeste til ordenens provinsialmester i Frankrike, og i ventetiden tok Schilling undervisning i latin og fransk hos pater Stub. Pater Stubs foresatte sa seg villige til å ta imot Schilling, og i slutten av juni 1868 gikk han i Christiania ombord i den båt som for alltid skulle føre ham bort fra Norge. Han hadde tatt med seg sin malerkasse, og da båten om kvelden var kommet et stykke nedover fjorden, gikk han opp på dekket og kastet malerkassen overbord. Han var ferdig med kunsten og det profane liv.

Schilling la veien om Düsseldorf. Han gikk først til St. Lamberts-kirken hvor han var blitt opptatt for 14 år siden. Deretter tok han avskjed med familien Eitel i Düsseldorf og reiste ut og besøkte sin venn Wilhelm Eitel som da var blitt sogneprest i en landsby like ved. Dermed hadde han sagt farvel til alt som han hadde holdt kjært i sitt gamle liv.

Den 2. juli 1868 ankom han til Paris, hvor han tok inn i Barnabiternes hus i Rue Monsieur.

Før alvor tok det liv til som endte med en stille død i helgenry.

ihk.

Fru Ingrid Straith Solberg som ble gjenvalgt til forbundets formann.

skaper ble stiftet, og hvor det tydelig fremgikk at like glad som de tilreisende gjester var over å få komme til Bergen, like oppmuntrende fant byens egne damer det å treffe trosfeller fra andre landsdeler. Kontakten var sterk fra første stund av.

Pinsedags morgen møttes forbundets medlemmer til messe og kommunion i St. Pauls kirke, hvor pastor Anton Taxt holdt en anslående preken om pinsens bud til oss alle.

St. Elisabetforeningen i Bergen som sto for alle arrangementer, innbød til fellesfrokost etter messen, og her ble bekjentskapene videre knyttet.

Etter høymessen tok så selve generalforsamlingen til i et nærliggende forsamlingslokale, leiet til dette formål.

Til stede var foruten byens presteskap, representanter for St. Fransiskussøstrene, en utenlandsk gjest, formannen i Danmarks katolske kvinneforbund, to innbudte representanter for Bergens Kvinneråd, og en stor forsamling av delegerte og medlemmer.

Da Hans Høyærv. biskopen p.t. var i Rom, og forbundets åndelige veileder, pater Lutz, heller ikke kunne være til stede på landsmøtet, erklærte formannen, fru Ingrid Straith Solberg, det 9. landsmøte for åpnet.

Formannen nevnte innledningsvis at forbundet i år har bestått i 30 år og at det derfor var på sin plass å gi en oversikt over dets virke i disse år. En sammenhengt beretning ble derpå lest opp. (Gjengitt annet steds i bladet.)

Til å lede forhandlingene som nå tok til, ble valgt fru Lorentzen, Bergen.

Formannen leste så beretningen fra siste 3-års periode. Herunder reiste forsamlingen seg og mintes Norges katolske kvinneforbunds tidligere formann, Ragnhild Foss, og Unionens president, Madame Stenberghe-Engeringhe, som begge i mellomtiden var avgått ved døden.

Av beretningen fremgikk det at Unionens korrespondanse er stor og krever et ganske stort arbeidsfelt. Av de saker som er besvart og sendt videre, bl. a. til FN, kan oppgis: Forskjellige ting vedrørende familielov, kvinnens arverett, kvinnens sosiale stilling, kvinners mulighet til å oppnå høyere stillinger her i landet, kvinnenes arbeidsmuligheter etter fylte 40 år, muligheter til å oppnå stipend osv.

Unionen sender stadig invitasjoner og oppfordringer til å overvære de årlige kongresser. Dessverre kan vi p.g.a. økonomien sjelden ta imot disse invitasjoner, hvor gjerne vi enn ville holde den internasjonale kontakt vedlike.

M.h.t. de arbeidsoppgaver det nye styre gikk inn for på 8. landsmøte, har man forsøkt å løse disse i en utstrekning forholdene har tillatt det, og resultatet er følgende:

Støtte til bladet St. Olav.

Av forskjellige gaver forbundet selv har mottatt og med halvparten av inntekten ved et boklotteri, har vi kunnet overlevere kr. 1 000.— til redaksjonen. Ved en premiekonkurranse for flest inntegnede abonnenter til bladet, hvor forbundet satte opp 4 pengepremier, gikk 4 av våre prester av med gevinstene for sitt iherdige arbeid!

Utdannelsesfondet for katolsk ungdom.

For å få fondet til å stige, selger vi julekort. Vi har også latt lage 1 000 prospektkort av den gamle skulpturen «Madonna fra Enebakk». Salget av disse har innbrakt oss en pen sum, som tillegges fondet. Til sammen har inntekten av kortsalget, pluss noen gaver, hevet fondet i denne periode med kr. 3 500. Fondet er nå stort kr. 15 845.79.

Her vil man minne om at det ikke bare er Oslos katolske ungdom som skal nyte godt av fondets midler. All katolsk ungdom, piker som gutter, har samme rett ved utdeling av fondets renter.

Sy- og rissekurs.

Et av våre medlemmer har i siste periode holdt 4 kurs i Oslo. Disse har tilsammen innbrakt kr. 1 025.

Hjelp til flyktninger.

Da oppropet om hjelp til flyktningene kom, var forbundet straks villig til å ta del i denne hjelp. To av forbundets damer gikk inn i flyktningekomiteén, og der er bidratt med penger og religiøst materiell. I oktober i fjor arrangerte forbundet sammen med Mariakongregasjonen i Oslo et møte for flyktningehjelpen.

Formannen avsluttet beretningen med å minne om at vi er nærmere 800 kvinner i dette land som kan glede oss over å være tilsluttet Den internasjonale katolske kvinneunion — som ikke er stiftet av en kvinne, men etter ønske av Pave Pius XI, som oppfordret katolske kvinner i alle land til å slutte seg sammen i et forbund for å oppta arbeidet for kirken, dvs. gå inn for katolsk aksjon og sosialt virke. Det burde være oss en stor glede og plikt å gå inn for dette arbeidet, og vi vil derfor appellere til hver og en: om vi er få — om vi er små — la oss holde sammen, la oss engang se resultatet av vårt arbeid og vårt samhold og være med og slutte ringen sammen med de 36 millioner arbeidende, katolske kvinner rundt om i verden, *for enighet gjør sterk.*

Etter den interessante beretning, gikk man så over til regnskapet, som ble lest opp av frk. Maria Müller. Det ble gitt decharge.

Deretter tok beretningene fra de forskjellige ledd til. Man ble fylt av respekt og beundring, og også av medfølelse, når man hørte disse som oftest knappe beretninger, hvor det fremgikk at tross små forhold, få medlemmer, lange avstander, så arbeider disse foreninger trutt og trofast for Kirken og for å avhjelpe nød hvor den måtte finnes. Vi hørte om støtte til kirkene, om paramentsforeninger, om blomstergaver, gaver til menighetshus, til basarer, om støtte til flyktninger, om hjelp til de nødlidende etter flomkatastrofen i Holland, om feriehem for menighetens barn. Bedre kan ingen ledd oppfylle sine forpliktelser som medlemmer i den internasjonale Union!

Valgene fikk da følgende resultat:

Fru Ingrid Straith Solberg, formann; fru Edith Kownow Lund, frk. Marie Solum, 1. og 2. v.-form.; fru Gerda Klepper, utenlandsk sekr., fru Jean Karlsen, innenlandsk sekr. og fru Dagny How, protokollførende sekr.; frk. Olga Haug, kasserer; frk. Sigrid Halle, frk. Maria Müller, frk. Annie Eriksen og frk. Alpha Schönholz, varamenn; frk. Astrid Seglem, revisor.

Arbeidsprogrammet for neste periode ble så drøftet.

Forsamlingen ble enig om å fortsette oppslutningen om bladet St. Olav og Utdannelsesfondet. Det ble bestemt at lokalforeningene skal forsøke å gå spesielt inn for forbundets økonomiske interesser dagene 25. mars og 8. oktober, som fra før av er faste kommunionsdager for forbundet.

Det ble vedtatt at landsmøtet heretter skal holdes hvert tredje år istedenfor som hittil hvert annet år. Neste landsmøte ble bestemt lagt til Oslo.

Under landsmøtet ble avsendt telegrammer til Den hellige Far, til H. M. Kongen, til Hans Høyærv. biskop Mangers, til pater Lutz samt til en del andre som står forbundet nær.

Fra biskopen var kommet et hjertelig brev fra Rom med varme ønsker for landsmøtet. Videre innløp telegram fra St. Fransiskussøstrene i Bergen og fra Dominikanerinnene på Lunden i Oslo. For sent til å bli lest opp på landsmøtet ankom så telegram fra Paven, og det lød i oversettelsen slik:

«Hans Hellighet, takknemlig for hilsenen fra Norges Katolske Kvinneforbund, sender deltagerne i landsmøtet og alle medlemmer sine faderlige oppmuntringer og den apostoliske velsignelse.»

Likeså innløp telegram fra Kongen med takk for hilsenen.

Formannen takket til slutt frøken Maria Müller for langt og selvoppofrende virke i forbundet fra dets beståen av, likeså takket hun dirigenten, fru Lorentzen for hennes dyktige avvikling av generalforsamlingen, og ønsket de nye styremedlemmer velkommen.

Pastor Gorissen nevnte til avslutning at etter dette landsmøte måtte ingen forening kapsle seg inn i seg selv, fylt av sektånd. Norges katolske kvinneforbunds oppgave er å koordinere alle foreninger, å strekke hånden utad og forsøke å løse alle menneskelige problemer. Den ånden må forbundet fylles av.

I og med generalforsamlingens avslutning var dermed den viktigste del av landsmøtet avviklet, og deltagerne kunne med større frihet vie seg til samværet med gamle og nye venner. St. Elisabetforeningen i Bergen hadde lagt opp et utsøkt program: med besøk bl. a. på festsplene, hvor man fikk anledning til å høre Elisabeth Schwartzkopf i en praktfull romansekonsert; lunsj på Fløyen, besøk på de elskverdige Fransiskussøstrenes vakre sted «Bestemors Minde» utenfor Bergen. Men høydepunktet var allikevel samværet pinsedags aften på «Gamle Bergen». Deltagerne ble der tatt imot på den hjerteligste måte av direktøren for museet, arkitekt Bjerknes, som ønsket oss velkommen og ga en liten orientering før omvisningen. I den strålende sommeraften var det en opplevelse å gå rundt i disse gamle Bergenshus, som ikke representerer en altfor fjern tid.

Etter omvisningen samledes man i festsalen hvor blomsterprydete bord tok imot oss med Mariastatue omgitt av lys og blomster med blå Mariabånd over kritthvit

Underets dag

Til minne om Kristi Legemsfest søndag den
20. juni 1954

Pontifikalmessen er slutt. Prosesjonen begynner å bevege seg langsomt oppover Akersveien. Her vandrer vi, prester og lekfolk, nonner og ordensbrødre, hvite blomsterpiker og uanselige, grå, halvgamle kvinner og menn. Sangen er dempet og tyst. Intet er forandret. Tusener av år er gått. Men intet er forandret.

Våre uvirkelige hylstre, kvinnenens ansiktsfarge og hår, mennenes hatter og klær, de ser visst annerledes ut. Bare de. Men *sjelenes* opptog som tillitsfullt og begjærlig knytter seg til Kristus — dette usynlige bilde er det samme som den gang.

For en forunderlig dag! Vi går med Kristus! Sammen med Ham. Her, midt iblant oss, beveger Han seg, den eneste virkelige blant oss alle uvirkelige. Livets kilde. Den eneste sanne eksistens. Slik vandret folk sammen med Ham for to tusen år siden. De kunne se Ham. En kvinne berørte foldene ved Hans klær. De kunne høre Ham. Enkelte var hans disipler. De andre var det ikke. Intet er forandret. Han lever. Vi omringer Ham i den klingende middagsstillhet.

Hendene som bærer Ham, er milde og gode. Alle byer og alle verdensdeler på denne dag er blitt forflyttet til det fjerne land, der Han vandret omgitt av disipler og fiender. Og overalt der Han i denne stund forlater alterets frivillige fangenskap for å begi seg i verden, overalt er hendene som bærer Ham, milde og gode. Alt er forandret på underets dag. Fra Golgatha og døden stiger Han opp, evig og levende, og helliggjør alle sjeler og alle steder over hele verden.

Mon vi *kan* forstå det fullt ut? En svimlende avmakt sniker seg inn i ens indre. Men det er ikke *den* Han vil

ha. Og avmakten over å være Ham så nær, så usigelig nær, den svinner bort. En jublende takknemlighet — den samme som når en har fått dødsdommen lest opp og plutselig fikk livet igjen. Ufortjent. Selvfølgelig. Med et lyst smil.

Underets dag. Vi omgås Ham! Her, midt på gaten, vandrer vi i den hellige søndagstime sammen med Ham. Enkelte kneler; andre har det visst stadig vanskelig for å bøye sitt hjerte og sine knær foran Ham. Men Han går forbi dem alle, stille og uforanderlig, like hellig og like god. Jeg ser en mann. Det er en høyvoksen, litt tykkfallen mann med briller som gjør mannens øyne ennå mer ubevegelige og stive. Han tar ikke hatten av. En tung, gammel vinterhatt. Underets dag! Mennesket som ikke bøyer seg for sin Gud. Mannen ville sikkert svare at det var en fremmed Gud han ikke kjente noe til. Mannen hadde rett. Han kjente ikke noe til sin Skaper som vandret forbi ham, vergeløs og allmechtig på samme tid.

Men det er ikke mannen som ikke tok av sin gamle, tunge vinterhatt, som såret sin Gud. Det er ikke han som nektet den vandrende, levende Kristus, ære. Det er meg. Det er mange blant oss som følger Vårherre i denne prosesjon, uten å følge Ham i den tettteste forening ute i verden. Og selv om mitt hode er blottet, lider jeg sammen med mannen med tykke briller og blind sjel, som ikke tok hatten av for sin levende Gud. Han som tilga ham og sendte ham sin innbydelse til å stå *innenfor* livet, ikke utenfor, måtte det være et fortau eller evighetens tidløse vennskap med Ham.

Uvirkelige hylstre, legeme, åndedrag og kjønn, vil en gang falle bort. Og jeg ser den samme prosesjon som langsomt begynner å bevege seg oppover Akersveien, i virkelighetens lys. Kristi legemsfest. Sjelenes opptog som har Ham i sin midte — Ham som Dante kalte Den Evige Sol.

Peregrinus.

duk. Det hele var smakfullt arrangert og satte forsamlingen i den rette feststemning.

Middagen forløp, som festmiddager skal, med taler og sang, med prolog og opplesning.

Det ville være å ta opp for meget spalteplass å nevne alt utførlig. Men det var taler av pastor Harald Taxt, av formannen og av den danske gjest. Styremedlemmet frk. Solum, takket i en versifisert tale Bergen for all interesse og oppmuntring og gode råd, og det nye medlem av styret, frk. Schönholz, takket også Bergen og Fransiskussøstrene og ønsket at vi måtte være våkne innad — utad — men aller mest oppad.

Formannen i St. Elisabetforeningen i Bergen, fru Kow Lund, sa i sin tale at hun ønsket kvinnene måtte være våkne, være klar over sin makt til godt og ondt, være trofaste, være kvinner fullt og helt i Guds tjeneste.

Spontan applaus fikk pastor Gorissen for sin humørfylte og samtidig dyptloddende tale, der han foreslo som slagord for dette landsmøte: «Opp med vinduene!» La oss åpne vinduene, sa han, slik at innestengt luft kan komme ut, og frisk luft og sol kan strømme inn. Solen for oss er Gud, vår tro er gullstøvet som virvler inn.

Dette landsmøte skal huskes som «de åpne vinduers landsmøte». Tankene det har gitt oss, skal vi bringe utover hele det katolske Oslo bispedømme.

Som en liten gave til det hus eller det sekretariat vi kanskje en gang i fremtiden kan få, overrakte sognepresten et bilde. Motivet var en bonde som sitter ved et åpent vindu i sitt hus og ser utover.

Med sinnet fylt av åpenhet, i forståelse med hinannen, skiltes så deltagerne i dette 9. landsmøte. De av oss som dro tilbake til Østlandet, følte det som om Bergen gjennom våre trosfeller på en ny måte var blitt vår by, at Mariakirken og Korskirken og Kristkirken så med milde øyne på vårt besøk.

Og de som ble igjen på Vestlandet, hadde fått vissheten om at selv om de i dagliglivet ofte kan føle seg ensomme og langt borte fra trosfeller på andre kanter av landet, så er vi allikevel alle forenet i felles mål, felles iver og begeistring, i offervilje og hengivenhet for Kirkens sak i vårt eget Norge og i den hele verden.

Dagny How.

(Beretningen følger i neste nr.)

Pastor A. Dietrich 90 år

Den 3. juli kan våre presters nestor i Norge, pastor Andreas Dietrich, Stavanger, feire sin 90 års dag. Hans fortjenester i løpet av de 58 år han har virket i vårt land er vide kjent, og vi er forvisset om at han på 90 års dagen igjen vil få oppleve hvor mange han har vært den presten for som aldri kan glemmes, ikke minst fordi han vel søker sin make når det gjelder selv å holde kontakten levende mellom dem alle sammen.

St. Olav, som i pastor Dietrich har en alltid våken leser — ofte altfor våken! — ber den ærverdige jubilant motta de varmeste ønsker for dagen og fremtiden!

UTLANDET:

VATIKANET

Den evige stads hyldning av det 20. århundres Helgen-Pave.

Søndagen etter helgenkåringen av Pave Pius X som fant sted lørdag den 29. juni, ble det holdt høytidelig pontifikalmesse i Peterskirken til ære for den nye helgen. Messen ble lest av Det hellige kollegiums dekan, kardinal *Tisserant*, assistert av Den hellige far. Igjen var den mektige basilika fylt til siste plass av begeistrerte troende.

Etter høytideligheten meddelte Paven den apostoliske velsignelse *urbi et orbi* fra loggiaen over inngangen til kirken.

Om ettermiddagen ble Pave Pius X's jordiske levninger overført til St. Maria Maggiore i høytidelig prosesjon. Langs hele prosesjonsruten dannet italienske soldater espalier, og hundretusener kantet prosesjonens vei gjennom den evige stad.

Kardinal Ottaviani utnevnt til Camerlengo.

Pave Pius XII utnevnte i konsistoriet den 20. mai kardinal *Alfredo Ottaviani* til Det hellige kollegiums Camerlengo.

Ensyklika til feiringen av 1200 års minnet om Den hellige Bonifatius.

Lørdag den 5. juni ble en pavelig ensyklika som var adressert til biskopene i Storbritannia, Tyskland, Østerrike, Frankrike, Belgia og Holland, offentliggjort. Ved denne ensyklika minnes Pave Pius XII 1200 års jubileet for den hellige Bonifatius' martyrium. Den hellige far minner om «munken Winfrids misjonsiver som fikk sin utløsning, da han av Pave Gregor II ble kalt til å evangelisere Tyskland, et oppdrag som gjorde den hellige Bonifatius til «alle tyskeres far». Vi gjengir følgende utdrag av ensyklikaen:

«1200 år er gått. Forskjellige folkevandringer har funnet sted på en eller annen kant. Så meget har hendt, og så mange fryktelige kriger er blitt utkjempet. Skismatiske bevegelser og kjeterske bevegelser har forsøkt å sønderrive Kirkens sømløse kappe. Mektige imperier og diktaturer, ledet av menn som ikke syntes å frykte noe, er smuldret hen uten varsel. Forskjellige filosofiske lærer som hevdet å ha nådd kunnskapens høyeste tinder, har fulgt på hverandre i tur og orden; ofte anmasset de seg til å hevde at de ga uttrykk for

en ny sannhet. Men Bonifatius' ord, som ble forkynt for folkene i Tyskland, Gallia og Friesland, som var ordet til Ham som er i evighet, har bevart sin kraft helt opp til vår tid. Og for alle som tar det til seg frivillig, er det veien, sannheten og livet.

Det er sant at det ikke er mangel på dem som i dag forkaster den verden og som søker å besudle den med bedrageriske villfarelser. Andre tramper Kirkens og borgernes frihet under fot og streber etter med løgn, forfølgelser og sjikaner å rive den ut av menneskenes sjeler og ødelegge den Det er derfor ikke så merkelig om kristennavnet også i dag på mange steder er hatet; om Kirken i forskjellige områder og på mange forskjellige måter er hindret i å utføre den misjon den av Gud er kalt til å utføre; om ikke så få katolikker lar seg villedes av falske doktriner og derved utsetter sitt evige vel for stor fare. Men hent da styrke hos den hellige Bonifatius som i sitt arbeide med å bringe Kristi kongedømme til fiendtlige folk, ikke lot seg avskrekke av lange reiser, tornefulle stier eller endog av døden som han møtte med styrke og tro. Må ved hans formidling alle som i dag ser seg selv alvorlig truet av Guds fiender, av Gud bli styrket i ånden til å holde urokkelig stand»

BRASIL

Den internasjonale eukaristiske kongress i 1955.

Som tidligere meddelt i «St« Olav» har Pave Pius XII bestemt at den 36. internasjonale eukaristiske kongress skal holdes i Brasils hovedstad, Rio de Janeiro. Tidspunktet er fastsatt til dagene fra den 17.—24. juli 1955.

Kardinal-erkebiskopen av Rio, *Jaime de Barros Camara*, har allerede kunngjort de temaer som kongressen skal behandle: *Kristi eukaristiske rike og Kirken, Mennesket som individ i Kristi eukaristiske rike og Det menneskelige samfunn i Kristi eukaristiske rike.*

DE FORENTE STATER

Verdens største samling av litteratur om Jomfru Maria.

Siden 1943 har universitetet i Dayton, Ohio, hatt verdens største samling av litteratur om Jomfru Maria og vært det betydeligste sentrum for informasjon om alt vedrørende den hellige Jomfru.

Universitetet i Dayton er et sentrum for mariologisk forskning. Det drives av *Society of Mary*, og Maria-biblioteket teller ikke mindre enn 30 000 bind.

Disse opplysninger ble nylig gitt på det 30. årsmøte til *Catholic Library Association* i Philadelphia, Pennsylvania.

Biblioteket i Det hvite hus beriket med to betydelige religiøse verker.

To betydelige religiøse verker ble nylig gitt til biblioteket i Det hvite hus. Det var den hellige Augustins «Guds stad» og den hellige Thomas' «Summa Theologica». Disse verker og flere andre religiøse arbeider var blant en gave på 100 verdifulle bøker som ble overrakt president *Dwight D. Eisenhower* av presidenten for St. John's College i Maryland, *John Weigle*.

ENGLAND

De engelske katolikker minnes Den hellige Bonifatius.

20 engelske erkebiskoper deltok i Bonifatius-høytidelighetene som tok til den 19. juni i Plymouth. Også en del kirkeledere fra kontinentet hadde anmeldt sin deltagelse og var til stede, blant dem erkebiskopen av Köln, kardinal *Frings*, erkebiskopen av München og Freisinger, kardinal *Wendel*, erkebiskopen av Paderborn, mgr. *Jaeger*, biskopen av Gent, mgr. *Calevaert* og biskopen av København, mgr. *Suhr*.

Lørdag den 19. juni seblere kardinal *Frings* en pontifikalmesse i benediktinerabbediet Buckfast og samme aften meddelte de tilstedeværende biskoper pontifikalvelsignelser i forskjellige kirker i bispedømmet Plymouth, hvor den hellige Bonifatius' fødested, Crediton, ligger.

Festligheten ble avsluttet med et festspill på Argyle Stadion i Plymouth.

Verdenspremiere på Father Brown-filmen.

Under beskyttelse av kardinal *Bernhard Griffin* hadde Father Brown-filmen med G. K. Chestertons verdensberømte detektivprest som hovedfigur sin urpremiere i London den 10. juni. Filmselskapet som har fremstillet filmen, *Columbia Pictures*, lot inntekten ved førstefremvisningen tilfalle de katolske St. John- og St. Elizabeth-hospitaler.

Douglas Hyde til Korea.

Den kjente engelske journalist *Douglas Hyde* som før sin konversjon var redaktør av kommunistenes hovedorgan i England, *Daily Worker*, er sendt til Korea som korrespondent for London-avisene *Observer* og *Catholic Herald*.

FRANKRIKE

Ny forskrift for «Mission de France».

Forhandlingene mellom representanter for det franske episkopat og Vatikanet er kommet et viktig skritt videre med hensyn til nyordningen av spørsmålet om arbeiderprestenes virke. Under helgenkåringen av *Pius X* var kardinalene *Liénart*, *Gerlier* og *Feltin*, et stort antall franske biskoper og representanter for *Mission de France* og *Mission Ouvrière* som er den nye sammenslutning av arbeiderprestene, i Rom, hvor tiden også ble benyttet til å legge siste hånd på arbeidet med de nye forskrifter som etter alt å dømme nå også har fått pavelig approbasjon. Man regnet iallfall med at den ville bli gitt samme dag helgenkåringen fant sted.

De nye forskrifter forutsetter opprettelsen av et uavhengig kirkelig område, *nullius in dioceseos*, med et misjonshus i Santeny i nærheten av Paris. Det skal stå direkte under den biskopelige kommisjon for «Mission de France» og Den hellige stol. Her vil de kommende arbeiderprester få sin utdanning, tilrettelagt etter det moderne apostolats krav. Forskriftene fastlegger videre reglene for disse prester inkorporering *ad servitium missionis Galliae* — i misjonens tjeneste i Frankrike — i de enkelte bispedømmer.

I katolske kretser i Frankrike imoteser man nå nærmere enkeltheter om hvordan spørsmålet om disse presters kroppsarbeide vil bli regulert. For øvrig er det franske episkopat nå inne på den tanke å la alle prester som er betrodd aposteolattoppgaver, få delta i disse særlige kurser.

Kvinnelig ordenskongress i Paris.

I dagene 5.—7. juni holdt de franske kvinnelige ordenssamfunn sin første generalkongress i Paris under forsete av prefekten for Ordenskongregasjonen, kardinal *Valerio Valeri* og erkebiskopen av Paris, kardinal *Maurice Feltin*. Det var den første ordenskongress av dette slag i Frankrikes historie. Den samlet 3000 ordenssøstre fra alle ordener og kongregasjoner i Frankrike.

Veien fra Moskva til Paris går over Peking og Dehli.

«Veien fra Moskva til Paris går over Peking og Dehli, har *Lenin* en gang sagt,» uttalte erkebiskopen av New York, kardinal *Francis Spellmann* i en tale han holdt til franske katolikker under et opphold i Paris på vei til helgenkåringen i Rom. «Ingen har lov til å vise seg likegyldig overfor det som skjer i Det fjerne østen. Før eller senere vil kommunismen også forsøke å knuse Vest-Europa.» Kardinalen fremholdt med styrke «de egoistiske kristnes fryktelige forræderi» om de driver en politikk som setter klassene, nasjonene og rasene opp mot hverandre.

HOLLAND

Biskopene og det sosialistiske parti.

Søndag morgen den 30. mai lot hierarkiet i Holland dele ut ved kirkedørene en meget lang erklæring på nærmere 18 000 ord om de hollandske katolikkers plikter i landets offentlige liv. Et av de viktigste avsnitt advarte de hollandske katolikker mot det sosialistiske parti og appellerte til dem om kraftigere å slutte opp om Det katolske folkeparti. Det faktum at disse to partier har regjert landet i en koalisasjon siden frigjøringen i 1945, gir denne erklæring stor politisk betydning. Om det sosialistiske parti heter det at «det ikke arbeider etter kristne grunnsetninger og ikke kan gjøre det. Tvert imot beherskes det av en holdning som fornektet de prinsipper og idealer som er hellige for alle kristne.» Men erklæringen forbød ikke katolikker å stå formelt tilsluttet det sosialistiske parti.

Mystiske klosterbranner.

En stor brann som har vakt oppsikt i hele Holland, ødela like før Pinse en del av jesuittenes kjente *Canisius-kollegium* i Nijmegen. Det er den fjerde klosterbrann i Holland i løpet av kort tid.

Natten til den 15. mars brente moderhuset til misjonærene for de afrikanske misjonærer i *Cadier en Keer* ved Maastricht ned til grunnen. Skaden beløp seg til over 1 million gylden, og 200 studenter reddet med nød og neppe livet. Noen uker

senere oppsto det brann i dominikanernes kloster i Neerbosch ved Nijmegen og nylig brant Korschherrenes klosteskole ved Nijmegen i Uden ved Herzogenbusch ned til grunnen. Hittil er det ikke lykkedes å oppklare årsakene til disse branner.

JUGOSLAVIA

Alle biskoper nektet pass for reise til helgenkåringen av Pius X.

Kommuniststyret i Jugoslavia har igjen demonstrert sin oppreklamerte «religionsfrihet». Alle de katolske biskoper i landet som ønsket å reise til Rom for å delta i helgenkåringen av *Pius X*, ble nektet pass.

TYSKLAND

Kjent katolsk sosiolog går inn for 40 timers uken.

Den meget kjente katolske sosiolog, jesuittpater, prof. *Oswald von Nell-Breunig* i Frankfurt, har i en erklæring gått varmt inn for 40 timers uken. «40 timers uken kommer like sikkert som 8 timers dagen er kommet,» skriver han i juni-nummeret av det katolske «*Mann in der Zeit*». 40 timers uken må imidlertid forberedes godt. Særlig må det treffes forholdsregler til en fornuftig anvendelse av den økede fritid.

Polakkene slutter opp om Kirken, trass i forfølgelsene.

Den tyske overborgermester *Elfes* som nylig deltok i det «tyske fredsråds» møte i Øst-Berlin, uttalte etter å være kommet tilbake fra en reise i Polen følgende om de polske katolikkers holdning: «Kirken var i dagene før påske beleiret av voldige kører av mennesker somålmodig ventet på å komme inn etter hvert som de som hadde overvært en messe, kom ut.»

Erkebiskopen av Freiburg avgått ved døden.

Erkebiskopen av Freiburg i Breisgau, mgr. *Wendelin Rauch*, avgikk ved døden onsdag den 5. mai etter lang tids sykdom. Han ble 69 år gammel.

Erkebiskop *Rauch* ble presteviet i 1910 og tjenestegjorde som felprest i den første verdenskrig. Senere ble han professor i moralteologi i Mainz og rektor for seminaret i Freiburg i 1938. Han ble utnevnt til erkebiskop av Freiburg i 1948. Begravelsen ble forrettet av kardinal *Frings*.

Ingen «politisk katolisisme» på tapetet.

Det snakkes en hel del om «politisk katolisisme» igjen i Tyskland, og selv om almenhetens oppfatning av Kirkens krav i dag er en annen enn i Weimar-republikkens dager, er det ikke så få som håper å kunne spinne silke på å rette oppmerksomheten mot de s.k. «klerikale» og deres arbeide for en kristen skole, en kristen ekteskapslovgivning og for å få en bredere plass i kringkastingsprogrammene.

Presidenten i Den bayerske landdag, dr. *Aloys Hundhammer*, klarte nylig i full overensstemmelse med representanter for de politiske partier, å hindre at *Mosche Pijade* som ert president for Den jugoslaviske nasjonalforsamling, fikk tale i Münchener-kringkasteren under et besøk i Vest-Tyskland. Det ble begrunnet med at den forfølgelse Den katolske kirke har vært utsatt for under *Tito's* styre ville gjøre en tillatelse for en av dette styres fremste representanter til å tale i tysk kringkasting til en utålelig krenkelse. Likevel utlegges dette som en slags munnkurvpolitikk som Kirken står bak.

En særlig skyteskive for dette syn er den katolske minister for familiespørsmål, dr. *Würmeling*, blitt. Han har sett det som en oppgave å ta fatt på det alvorlige problem som det synkende fødselstall er i Vest-Tyskland og på det offentlige, moralske forfall. Tallet på skilsmisser utgjør 106 på 1 000 ekteskap. Om lag 200 000 barn er uten normale hjemlige forhold; 27 000 har skilte foreldre, 80 000 er omstreifere og 100 000 par lever sammen uten å være gift. Dette siste skyldes etterkrigslovgivningen som bestemmer at enker som gifter seg igjen, mister sine pensjoner.

Betydningen av et eget departement for å bidra til å gjengi familien den plass som tilkommer den i det tyske samfunn, bør ikke undervurderes, selv om dette spørsmål ikke kan løses av statsmakten. Dr. *Würmeling* er blitt hardt bekjempet av sosialdemokrater og liberalere som i likhet med sine åndsfeller i andre land ikke har latt seg belære av to verdenskriger. De beskylder ministeren for å utnytte en nødssituasjon i konfesjonelt øyemed. Filmindustrien har også angrepet ham, fordi han har pekt på den dårlige innflytelse enkelte filmskuespillere og skuespillesinner utøver på den yngre generasjon. Han har bedt om en «folkets sensur av umoralske

filmer», og dette synes hans motstandere minner meget om nazitiden, til tross for at en gallupundersøkelse i Hamburg nylig viste at 95 % av kvinner i alderen fra 17 til 20 år mente det var riktig at man kunne kvitte seg med sine ektefeller etter behag.

TSJEKKOSLOVAKIA

Avkristningen går for langsomt!

Sekretæren for det kommunistiske parti i Ostrau i Tsjekkoslovakia, *Vaclav Colar*, beklaget nylig at det går så altfor langsomt med avkristningen og at resultatene av «kampen mot den religiøse ideologi» er ytterst små. Han fremholdt at partiet ikke er «nådd ut til massene» med sin «oppklaring i religiøse spørsmål». Mangelen på kamplyst på dette felt betegnet han som «sosialdemokratisk forsonlighet overfor fremmede ideologier»!!

Er det noe stoff De særlig savner i St. Olav? Skriv da redaksjonen!

Vi møtes på
Kranes konditori
Tromsø

GRAVMONUMENTER

TLF. 12320 TLF. 24435

THOR OLSENS GT.2.OSLO

NORSK LABRADOR & GRANITINDUSTRI

TRONDHEIM		
 <p>K. LUND A/S Rørleggerforretning - Rørhandel Trondheim Etablert 1874</p>	Kjøp hos våre annonsører	
	<p>SIGV. EIDEM Malermester Olav Kyrresgt. 13 Trondheim</p>	<p>ERLING NIELSEN Lege og sykerekvisita O. Trygvasonsgt. 15 - Trondheim</p>
<p>Et ord er nok ...</p> <p>KVALITET <i>Johan Helgesen</i></p>	<p>MURMESTER BERNT IVERSEN Kongensgt. 66 - Tlf. 25522 Trondheim</p>	<p>ERLING MOE god-fisk</p>

FREDRIKSTAD

<p>FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller</p> <p>Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler</p>	<p>FREDRIKSTAD MEIERI</p> <p>Østlandsk ELEKTRISK 1/2 <i>Lys - kraft - varme - kjøling</i> Radio</p>	<p>EDVARSEN & NORHEIM A/S Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr Tlf. 1220 - Fredrikstad</p>
		<p>HELENE ANDRESEN Kjøtt- og pølsevarer Fredrikstad Tlf. 2031</p>

BERGEN

<p>BIRGER MICHELSEN MALERMESTER FOSSWINKELSGATE 20 Maler prestegården i Bergen Tlf. 12 443 — 97 269</p>	<p>ERLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjell»</p>	
<p>Manufakturvarer sengeutstyr SVERRE W. MONSEN BERGEN</p>	<p>Sølv for alle anledninger</p> <p><i>Theodor Olsens Efff.</i> JUVELER SMÅSTRANDGT 4 Bergen</p>	

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

VI LEVERER:

Frigidaire
REG. VAREMERKE

KJØLESKAP OG KJØLEANLEGG
Innhent tilbud

LEHMKUHL
N. VOLLGATE 3, OSLO

TEKNISK HUSHJELP A/S

Citypassasjen, Oslo
Tlf. 33 51 00

Elektriske artikler og
installasjoner

1/5 Norsk Frø

Oslo - Stavanger - Bergen - Trondheim

Røntgen- og elektromedisinske apparater

PROTON NORSK RØNTGEN

Martin Olsen

Overrettssakfører

Stortingsgt. 4 - Telf. 41 67 39
OSLO

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo. Telefon 41 01 10.

Spesialforretning i
RUSTFRITT STAL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II
Tlf. 33 36 24 - Oslo
Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

MICHAEL BERG

Autorisert installatør

Theresegt. 26, Oslo
Telefon 60 24 05

OLE KRISTIANSEN
Snekkmester

Heimdalsgt. 34 - Oslo.
Tlf. 68 13 58 - Etablert 1894

Spesialitet:
Møbler og innredningsarbeider

WISBECH
ARTIFISIELLE TÅNER

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD

Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 37 57 68

Kjøp

Skotøi

A-S SKOTØIMAGASINT

SOLID

GRENSEN 5/7

SØREN HANSEN
Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo
Telefon 33 77 34

ODDVAR J. LØDEMG
MURMESTER & ENTREPRENØR

JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo
Telefon 42 99 90